

Posudzovanie významnosti environmentálnej škody na chránených biotopoch a druhoch

Dobromil Galváneek, dobromil.galvanek@gmail.com

Ako posúdiť závažnosť škody?

Zákon 359/2007 uvádza nasledovné kritériá pre jej posúdenie:

- počet jedincov chránených druhov, ich hustota, výmera ich biotopu
- úloha poškodených alebo zničených biotopov alebo populácií druhov vo vzťahu k celkovej populácii druhu/výmere biotopu. Posudzuje sa na miestnej, regionálnej, vyššej (národnej, biogeografickej) úrovni až po úroveň celej Európskej únie
- populačná dynamika chráneného druhu a schopnosť prirodzenej obnovy biotopu
- schopnosť spontánnej obnovy populácie chráneného druhu alebo chráneného biotopu do rovnakého alebo lepšieho stavu ako pred vznikom environmentálnej škody

V zmysle smernice 2004/35/ES o environmentálnej zodpovednosti sa za závažnú škodu nemusia pokladať situácie, keď:

- nepriaznivá odchýlka je menšia ako prirodzená fluktuácia chráneného druhu alebo chráneného biotopu a je pokladaná za normálnu
- nepriaznivá odchýlka je spôsobená prirodzenými príčinami alebo vyplývajúca zo zásahov súvisiacich so starostlivosťou o lokalitu, ktorá je v súlade s dokumentáciou ochrany prírody
- sa chránené druhy alebo biotopy dokážu po zásahu v krátkom čase obnoviť do východiskového stavu, resp. do stavu rovnocenného alebo lepšieho, ako je východiskový stav

POZOR: Zákon 359/2007 používa pri menovaní týchto situácií v Prílohe 1 nešťastnú formuláciu „Ako závažnú škodu možno klasifikovať aj tieto škody“. Evokuje to predpoklad, že v týchto prípadoch by malo ísť o závažnú škodu, ale je to presne naopak.

Dá sa postupovať rovnako ako pri tzv. naturovskom hodnotení?

- Odpoveď je NIE 😞
- Primerané posúdenie vplyvu projektov a plánov na územia NATURA 2000 (naturovské hodnotenie) sa vzťahuje na konkrétne územie sústavy NATURA 2000. Vplyv sa posudzuje najmä vo vzťahu k tomuto územiu, aj keď do úvahy sa samozrejme berie aj rozsah vplyvu v širších súvislostiach (štát, bioregión, EÚ). K environmentálnej škode na chránených biotopoch a druhoch môže dôjsť aj mimo sústavy NATURA 2000.
- Príručka na posudzovanie (Žiačiková et al. 2014) neobsahuje jasne stanovené prahy pre významné vplyvy

Návrh prahov pre významné poškodenie

- Vychádzajú z ustanovení o škode z Trestného zákona. Používajú sa 4 úrovne škody: malá (€ 266), **väčšia** (10-násobok t.j. **€ 2660**), **značná** (100-násobok, t. j. **€ 26 600**) a škoda veľkého rozsahu (500-násobok, t. j. € 133 000)
- Pri návrhu sme tiež prebrali niektoré kritériá z príručky Žiačiková et al. (2014)
- Vzácnosť biotopov a druhov navrhujeme hodnotiť podľa existujúceho reportingu za roky 2007-2012
- Pre posúdenie významnosti environmentálnej škody používame úrovne € 2660 (väčšia škoda), € 13 300 (50% značnej škody) a € 26 600 (značná škoda)
- Navrhnuté prahy v manuáli nie sú záväzné, je to iba pomôcka

Významná environmentálna škoda od € 2660

- Biotop s výmerou do 100 ha v alpskom alebo panónskom bioregiónne
- Druh s výskytom v maximálne 10 štvorcach reportingu v alpskom alebo panónskom bioregiónne
- Populácia druhu alebo biotop nie sú vôbec schopné spontánne sa obnoviť po vzniku škody

Významná environmentálna škoda od € 13 300

- Biotop s výmerou od 100 do 1000 ha v alpskom alebo panónskom bioregiónne
- Druh s výskytom v 10-20 štvorcach reportingu v alpskom alebo panónskom bioregiónne
- Jedna z 5 najlepších lokalít druhu/biotopu v alpskom alebo panónskom bioregiónne
- Jediná lokalita biotopu/druhu v orografickom celku
- Lokalita biotopu/druhu leží na okraji areálu
- Populácia druhu alebo biotop sú schopné spontánnej obnovy, ale tá by trvala dlhšie ako 20 rokov
- Poškodenie biotopu živočícha, ktorý slúži ako miesto jeho rozmnožovania, úkrytové refúgium, potravný biotop alebo je súčasťou migračnej trasy

Významná environmentálna škoda od € 26 600

- Biotop s výmerou nad 1000 ha v alpskom alebo panónskom bioregiónne
- Druh s výskytom vo viac ako 20 štvorcach reportingu v alpskom alebo panónskom bioregiónne

Reporting k Smernici o biotopoch

http://www.sopsr.sk/natura/dokumenty/conservation_status_of_hab_species_art_17_cernecky_jan.pdf

conservation_status_of_hab_species_art_17_cernecky_jan.pdf - Adobe Acrobat Reader

Súbor Úpravy Zobrazenie Okná Pomocník

Domov Nástroje conservation_statu... x

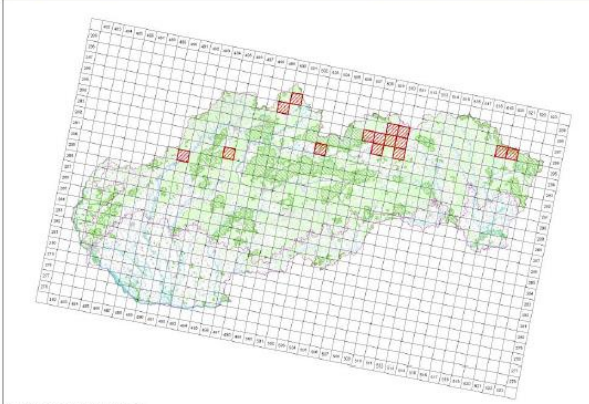
108 / 1626

3230 Alpine rivers and their ligneous vegetation with *Myricaria germanica*

1. National level

1.1 Maps

1.1.1. Distribution map Yes

1.1.2 Method used - map 2 - Estimate based on partial data with some extrapolation and/or modelling

1.1.3 Year or period 2007-2012

1.1.5 Range map Yes

conservation_status_of_hab_species_art_17_cernecky_jan.pdf - Adobe Acrobat Reader DC

Súbor Úpravy Zobrazenie Okná Pomocník

Domov Nástroje conservation_statu... x

1 / 1626

50%

Exportovať PDF

Adobe Acrobat Pro DC

Prevod súborov PDF na súbory programu Word alebo Excel online

Ďalšie informácie

Vytvoriť PDF

Upraviť PDF

Poznámka

Skombinovať súbory

Vyplniť a podpísať

Viac nástrojov

Uložiť a zdieľať súbory v aplikácii Document Cloud

Ďalšie informácie

CONSERVATION STATUS OF HABITATS AND SPECIES OF COMMUNITY INTEREST IN THE PERIOD OF 2007 - 2012 IN THE SLOVAK REPUBLIC

Ján Černecký

SPRÁVA O STAVE BIOTOPOV A DRUHOV EURÓPSKEHO VÝZNAMU ZA OBDOBIE ROKOV 2007 - 2012 V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Adobe Acrobat Pro DC

Prevod súborov PDF na súbory programu Word alebo Excel online

Ďalšie informácie

Vytvoriť PDF

Upraviť PDF

Poznámka

Skombinovať súbory

Vyplniť a podpísať

Viac nástrojov

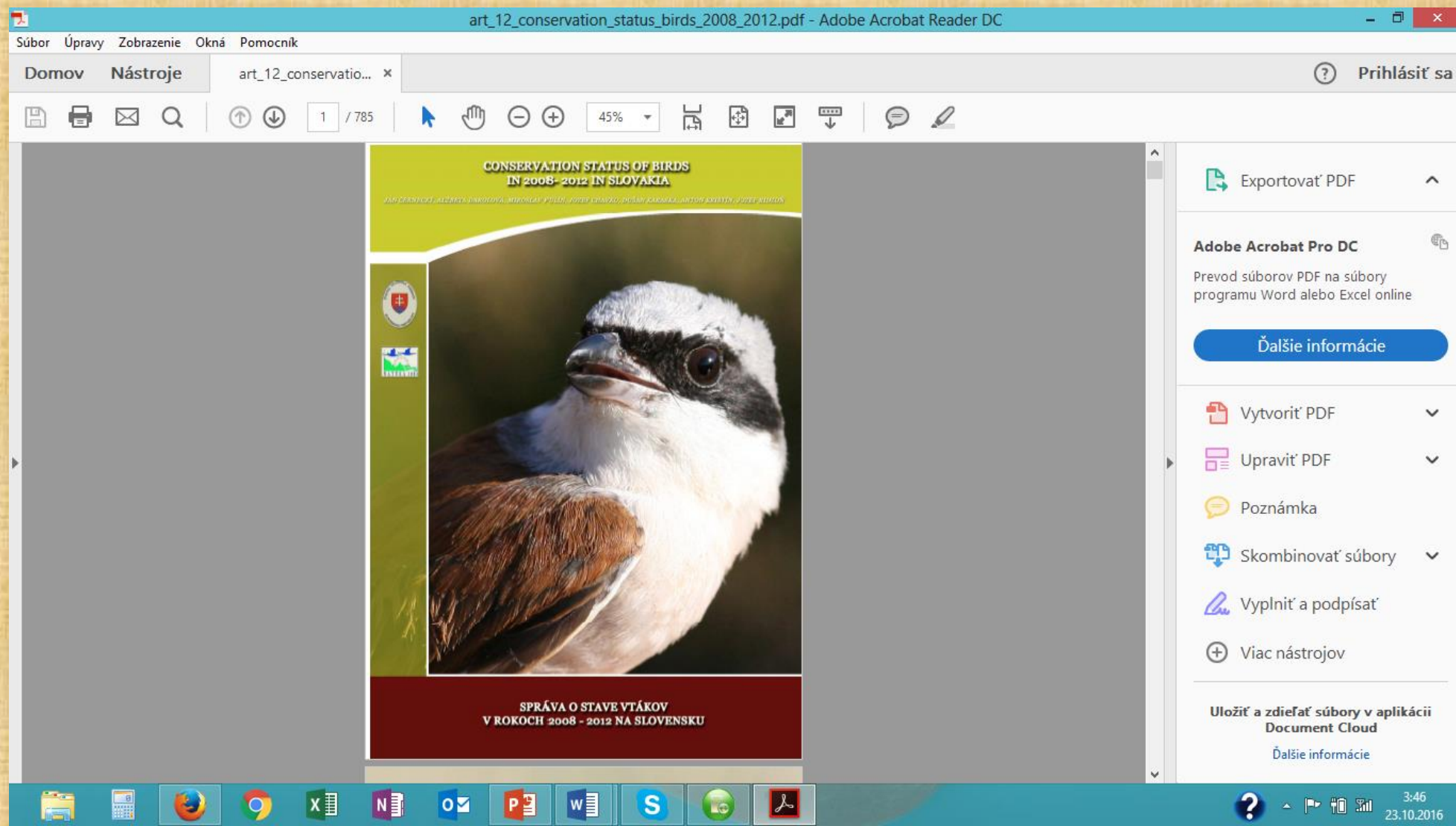
Uložiť a zdieľať súbory v aplikácii Document Cloud

Ďalšie informácie

1:03 23.10.2016

Reporting za Smernicu o vtáko

http://www.sopsr.sk/natura/dokumenty/art_12_conservation_status_birds_2008_2012.pdf

Čo znamená uplatnenie prahov?

- Pri najvzácnejších biotopoch dochádza k významnej environmentálnej škody už pri zničení biotopu na 10-20 m²
- Pri bežnejších biotopoch je to okolo 1000 m²
- Pri poškodení biotopu ide aj o väčšie výmery, lebo spoločenská hodnota môže byť iba znížená
- Posúdenie škody závisí aj od miesta poškodenia, v chránených územiach sa výška škody navyšuje
- Prísnejšie sa posudzujú prípady, keď dôjde k nezvratnému zničeniu resp. k zablokovaniu spontánnej obnovy, napr. zabetónovanie plochy pri nelegálnej výstavbe, likvidácia populácie druhu, ktorý sa ťažko šíri a v okolí nie je zdroj na spontánnu obnovu